

Husitské kroniky

Petr z Mladoňovic

- není známo přesné datum a místo narození (předpoklad – kolem roku 1390 v Mladoňovicích na jižní Moravě)
- 1409 složil bakalářské zkoušky
- 1414 se stal písařem Jana z Chlumu, díky kterému se dostal na kostnický koncil a byl svědkem všech událostí
- po Husově smrti se vrátil zpět do Prahy, byl kazatelem, děkanem artistické fakulty
- vypracoval se na přední místo mezi husitskými mistry, stál na straně těch nejmírnějších z umírněných
- zemřel 7. února 1451

Zpráva o Mistru Janu Husovi v Kostnici

(Relatio de magistri Joannis Hus causa in Constantiensi consilio acta)

- zpráva o kostnickém koncilu, zařazení autentických listů, vyhlášek a projevů
- rozdělena do 5 částí (Události před cestou do Kostnice, O Husově uvěznění, Následují slyšení slovem, ale vpravdě výsměchy a urážky, Slyšení dne 8. června, Konec o svatém muži a ctihodném mistru Janu Husovi, horlivém milovníku pravdy Ježíše Krista, a jeho utrpení jež pokorně vytrpěl)
- dvě verze (první vznikla v Kostnici, doplnění a poslední část vznikly v Praze)

Vypravování o Mistru Jeronýmovi Pražském, upáleném v Kostnici pro Kristovo jméno

(Narration de magistro Hieronymo Pragensi pro Christi nomine Constantiae exusto)

- 7 kapitol, proces s Jeronýmem Pražským v Kostnici

Mikuláš Biskupec z Pelhřimova

- rok narození se odhaduje na polovinu 80. let 14. století
- významný veřejný činitel, představitel nejrevolučnějšího křídla husitství – Tábora, stál v čele táboritů
- roku 1433 byl členem zemského husitského poselstva na sněmu v Basileji
- zemřel roku 1459

Kronika obsahující při tábořských knězi a její napadání ze strany pražských mistrů

(Chronicon causam sacerdotum Thaboriensium continens et magistrorum Pragensium impugnationes)

- skládá se ze 3 částí, zachycuje období mezi lety 1419 – 1444
- spíše náboženský traktát, rovnoměrné zastoupení názorů táborů i jejich odpůrců
- do kroniky včlenil i vyličení jednání českého poselstva na basilejském sněmu

Bartošek z Drahonice

- narozen nejspíš v průběhu 80. let 14. století
- příslušník nižší šlechty, katolický voják, patřil k posádce hradu Karlštejna
- zranění oka ho v roce 1426 vyřadilo z činné vojenské služby
- na vojenské operace pohlížel zrakem odborníka
- zemřel pravděpodobně 4. října 1443

Kronika Bartoška z Drahonic

- psána špatnou latinou, četné bohemismy, zaznamenává události mezi léty 1419 – 1443
- popis válečného dění, zachycuje skutečné početní stavy husitských i katolických vojsk, také lokální šarvátky

Aeneas Silvius Piccolomini

- narodil se 18. října 1405 a zemřel 14. srpna 1464
- reprezentanty husitských stran poznal na basilejském koncilu, do Českého království přijel osobně roku 1451
- humanista, kardinál a od roku 1458 papež Pius II.

Historie česká

(Historica Bohemica)

- zachycení české minulosti od příchodu praotce Čecha až do 14. století
- jako hlavní pramen mu posloužila Pulkavova kronika a výpisky z Dalimilovy kroniky
- těžištěm díla je vyličení husitského období (zhruba od počátku vlády Václava IV. až do zvolení Jiřího z Poděbrad králem)
- autor nebyl nakloněn husitství, přesto dokázal ocenit některé jejich válečné úspěchy
- kronika se stala zdrojem poznání o českých dějinách pro celou Evropu

Kronika velmi pěkná o Janu Žižkovi, čeledínu krále Václava

- autor neznámý, ale říká se o něm, že byl umírněným husitou
- dílo je oslavou Žižkovy památky, vzpomínky na jeho válečné činy, obsahuje chronologické omyly
- autor se opírá o kroniku Vavřince z Březové a o některé texty Starých letopisů českých

Deník tábořského kněze o jednání Čechů na koncilu basilejském z roku 1433

- autor není znám, nálezcem díla je František Palacký
- valnou většinu spisu tvoří přísně chronologické zaznamenávání událostí a stručné shrnutí jednotlivých projevů obou zúčastněných stran

Edice:

Kronika Bartoška z Drahonic. FRB V. Ed. J. Goll. Praha 1893, s. 43–44.

Práce Petra z Mladoňovic o Husovi. FRB VIII. Ed. V. Novotný. Praha 1932, s. 22–25.

Překlady:

Hlaváček, Ivan (ed.): *Ze zpráv a kronik doby husitské.* Praha 1981.

Literatura:

Čornej, Petr: *Tajemství českých kronik. Cesty ke kořenům husitské tradice.* Praha 2003.

Kutnar, František – Marek, Jaroslav: *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví.* Praha 2009.

Šmahel, František: *Husitská revoluce I. Doba vymknutá z kloubů.* Praha 1995.